

عنوان مقاله:

اعتبارسنجی جایگاه نقل و عقل در تفسیر مقتنیات الدرر و ملتقطات الثمر سید علی حائری تهرانی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات علوم قرآنی، دوره 15، شماره 57 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسندگان:

سید سجاد غلامی - استادیار گروه الهیات دانشگاه یاسوج نویسنده مسئول

ابوالحسن مومن نژاد - استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه یاسوج

راضیه اکبری - کارشناس ارشد ادبیات عرب

صادق محمدی پور - دکتری علوم قرآن و حدیث

خلاصه مقاله:

تفسیر قرآن پیوسته از ابعاد متفاوت مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرند، کاوش در هر یک از این رویکردها، در بهره‌گیری صحیح از تفاسیر و اعتبارسنجی مولفه‌های اثرگذار در روش تفسیری سودمند است. در این پژوهش با تأکید بر تقسیم بندی آیت الله معرفت از تفاسیر قرآن، دو مولفه مهم نقل و عقل در تفسیر «مقتنیات الدرر و ملتقطات الثمر سید علی حائری تهرانی» از مفسران قرن ۱۴ (ق) شیعه، مورد اعتبارسنجی قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد اساس این تفسیر مبتنی بر روش تفسیری اجتهادی و روش «قرآن به سنت» است و در تبیین آیات قرآن از روایات معصومین (ع)، اقوال صحابه و تابعین و همچنین آیات دیگر قرآن استفاده شده است. در حوزه نظری، بهره‌گیری از عقل نیز تبیین شده و در حوزه عملی، گونه‌های مختلف اجتهادات تفسیری مانند تبیین مفردات، تقیید مطلق، تبیین مباحث صرفی و نحوی و بلاغی، قابل دستیابی است. نظرات حائری در باب علوم قرآنی، مانند: قراءات، نسخ، محکم و متشابه، اسباب نزول و مکی و مدنی اکثراً موافق با سایر علما است ولی در برخی موارد نیز نظرات خاص خود را دارد. نحوه تعامل با نظرات سایر مفسرین، استفاده از سیاق و مناقشه با اسرائیلیات در قصص قرآنی، از مهمترین شاخصه‌های مقتنیات الدرر است که آن را از سایر تفاسیر متمایز می‌کند.

کلمات کلیدی:

روش تفسیری، مقتنیات الدرر و ملتقطات الثمر، روایات، عقل، اجتهاد.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2049971>

